

T. B. M. M. (S. Sayısı : 302)

Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/565)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

3 . 5 . 1989

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2250/02120

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 14.4.1989 tarihinde kararlaştırılan «Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

G E R E K Ç E

29 Mayıs 1985 günü Brüksel'in Heysel Stadyumundaki futbol maçı öncesi çıkan olayların 38 kişinin ölümüyle sonuçlanması, ilgili ülkelerin ve uluslararası kuruluşların özellikle futbol karşılaşmalarında çıkan olaylar konusuna dikkat ve önemle eğilmelerine yol açmıştır.

Heysel olaylarını takiben Avrupa Konseyine üye devletler, spor bakanları 27.6.1986 tarihinde Strasbourg'da bir araya gelerek, Avrupa seviyesindeki önleyici tedbirlerin neler olabileceğini görüşmüşler ve bu konuda bir Avrupa Sözleşmesi hazırlanarak, 19 Ağustos 1985 tarihinde imzaya açılmasını kararlaştırmışlardır.

1 Kasım 1985 tarihinde yürürlüğe giren anılan sözleşme bugüne kadar Avrupa Konseyi üyesi ülkelere Avusturya, Kıbrıs Rum Yönetimi, Danimarka, Fransa, Yunanistan, İzlanda, İtalya, Lüksemburg, Norveç, Portekiz, İspanya, İsveç, İngiltere ile Konsey üyesi olmayan Finlandiya tarafından onaylanmıştır. Belçika, İrlanda, Malta, Hollanda ve Türkiye, anılan sözleşmeyi imzalamış ancak henüz onaylamamışlardır.

Sözleşmenin maddeleri hakkındaki bilgiler aşağıda sunulmuştur:

1 inci maddede, bu sözleşmeye taraf olan Devletlerin, kendi Anayasa hükümleri çerçevesinde tedbir almaları istenilmekte,

2 nci maddede, Hükümetlerin şiddet ve taşkınlığa karşı kamu kuruluşlarınca izlenecek politika ve gösterilecek faaliyetleri koordine etmeleri öngörülmekte,

3 üncü maddede; tarafların taşkınlık ve şiddet gösterilerini önlemek ve kontrol etmek için alacakları önlemler sayılmakta,

4 üncü maddede, Sözleşmenin kapsamına giren konularda millî spor makamları arasında uluslararası düzeyde yakın işbirliği yapılması öngörülmekte,

5 inci maddede, Sözleşmeye taraf olan Devletlerin yargının bağımsızlığı ilkesi ve mevcut hukuk usulleri dairesinde, şiddet gösterisinde bulunan veya suç teşkil eden başka fiilleri işleyenlerin tespit edilmeleri ve hukuka uygun şekilde kovuşturulmalarını sağlamaları istenilmekte ve ayrıca;

Sözleşmeye taraf olan Devletlerin yürürlükte olan uluslararası anlaşmalara uygun ve özellikle ülkelerinde bulunan yabancı taraflarla ilgili olarak;

a) Spor olaylarında şiddet gösterisinde bulunan veya suç işleyen taraflarla ilgili kovuşturmaların bunların ikâmet ettikleri ülkeye havale edilmesi,

b) Spor olaylarında şiddet kullandığında veya suç niteliği taşıyan başka fiillere karıştığından şüphe edilen kişilerin sınır dışı edilmeleri,

c) Şiddet gösterisinde bulunmaktan veya başka suçlardan mahkûm olan kişilerin mahkûmiyetlerini geçirmeleri için ilgili ülkeye sevk edilmeleri,

Hususlarını ciddi olarak incelemeleri kabul edilmekte;

6 ncı maddede şiddetin önlenmesinde alınacak ek önlemler öngörülmekte,

7 nci maddede, Sözleşmeye taraf Devletlerin, Sözleşme hükümleri dairesinde aldıkları kanunî ve diğer önlemler hakkındaki tüm bilgileri, Avrupa Konseyinin resmî dillerinden birinde Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirmeleri kabul edilmekte;

8 inci maddede, Sözleşmeye taraf olan Devletlerin bir veya daha fazla temsilci ile temsil edilecekleri, ancak bir oya sahip olacakları daimî bir komite kurulması (Standing Committee) kabul edilmekte,

Bu Komitenin yılda en az bir kez toplanması öngörülmekte,

9 uncu maddede, Sözleşme hükümlerinin uygulanmasının izlenmesinde Daimî Komitenin sorumlulukları sayılmakta,

10 uncu maddede, Daimî Komite toplantılarından sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine rapor verilmesi kabul edilmekte,

11 inci maddede Sözleşmede ne suretle değişiklik yapılabileceği gösterilmekte,

12 ilâ 17 nci maddeler ise imza, onay ve feshin ihbarı gibi konuları düzenlemektedir.

İlgili kuruluşlarımızca ve Bakanlığımızca sportif karşılaşmalarda şiddet hareketlerinin önlenmesine matuf gerekli önlemlerin alınmasına ve bu konuda geniş ölçüde işbirliği yapılmasına yönelik olan anılan Sözleşmenin tarafımızdan onaylanmasının uygun olacağı konu ile ilgili İçişleri, Adalet ve Millî Eğitim, Gençlik ve Spor bakanlıklarımızca uygun mütalaa edilmiştir.

İçişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/565

Karar No. : 32

1 . 6 . 1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı hükümet temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşüldü.

Sportif karşılaşmalarda şiddet gösterilerini, taşkınlıkları önlemek ve kontrol etmek için taraflarca alınacak tedbirleri kapsayan sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzca da olumlu bulunmuştur.

Komisyonumuz tasarının 1 inci ve yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 nci ve 3 üncü maddelerini aynen kabul etmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Başkanvekili	Kâtip
<i>Necat Tunçsiper</i>	<i>Hasan Çakır</i>
Balıkesir	Antalya
Üye	Üye
<i>Ersin Koçak</i>	<i>Abdurrahman Karaman</i>
Adana	Adıyaman
Üye	Üye
<i>İbrahim Tez</i>	<i>Ayhan Arifağaoğlu</i>
Ankara	Artvin
Üye	Üye
<i>Ali Necmettin Şeyhoğlu</i>	<i>Mustafa Namlı</i>
Çankırı	Çorum
Üye	Üye
<i>Ali Rıza Yılmaz</i>	<i>Mahmut Alınak</i>
İçel	Kars
Üye	Üye
<i>Mehmet Adnan Ekmen</i>	<i>Necati Aktıncı</i>
Mardin	Şanlıurfa

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/565

Karar No. : 11

7 . 12 . 1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» Komisyonumuzun 6.12.1989 Tarihli I-3/6 sayılı Birleşiminde spordan sorumlu Devlet Bakanı İsmet Özarslan ile danışmanlarının ve Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Sportif karşılaşmalarda şiddet gösterilerini, taşkınlıkları önlemek ve kontrol etmek için taraf ülkelerce alınacak tedbirler ile uluslararası düzeyde işbirliği ve koordinasyonu düzenleyen Sözleşme Tasarısı Komisyonumuzca da olumlu bulunarak, aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca, yukarıda sözü edilen tedbirlerin ivedilikle alınması ve taraf ülkelerle işbirliğinin en kısa zamanda sağlanması açısından Tasarının, İçtüzüğün 53 üncü maddesi uyarınca Genel Kurulda öncelikle görüşülmesi kararı alınmıştır.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Adnan Tutkun</i>	<i>M. Cavit Kavak</i>
Amasya	İstanbul
Kâtip	Üye
<i>Ali Rifki Atasever</i>	<i>M. Tahir Köse</i>
Tekirdağ	Amasya
Üye	Üye
<i>Onural Şeref Bozkurt</i>	<i>Göksel Kalaycıoğlu</i>
Ankara	Ankara
Üye	Üye
<i>Bahattin Çaloğlu</i>	<i>M. İstemihan Talay</i>
Artvin	İçel
Üye	Üye
<i>Cevdet Akçalı</i>	<i>Ali Tanrıyar</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	
<i>Nurettin Yılmaz</i>	
Mardin	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Türkiye tarafından 25 Eylül 1986 tarihinde Strasbourg'da imzalanan «Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle Futbol Maçlarında Seyircilerin Şiddet Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair Avrupa Sözleşmesi»nin onaylanması uygun bulunmuştur.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

**Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle
Futbol Maçlarında , Seyircilerin Şiddet
Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair
Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun
Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci mad-
desi Komisyonumuzca aynen kabul edil-
miştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KA-
BUL ETTİĞİ METİN**

**Sportif Karşılaşmalarda ve Özellikle
Futbol Maçlarında , Seyircilerin Şiddet
Gösterilerine ve Taşkınlıklarına Dair
Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun
Tasarısı**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci mad-
desi Komisyonumuzca aynen kabul edil-
miştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan

T. Özal

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

A. Bozer

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

I. Çelebi

Devlet Bakanı

I. Özarlan

Devlet Bakanı

E. Konukman

Adalet Bakanı

M. O. Sungurlu

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Maliye ve Gümrük Bakanı

E. Pakdemirli

Bayındırlık ve İskân Bakanı

C. Altınkaya

Ulaştırma Bakanı

C. Tuncer

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

İ. Aykut

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

F. Kurt

Devlet Bakanı

K. İnan

Devlet Bakanı

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Yazar

Devlet Bakanı

S. Sert

Devlet Bakanı

İ. Aşkın

Millî Savunma Bakanı

İ. S. Giray

Dışişleri Bakanı

A. M. Yılmaz

Millî Eğitim Bakanı

A. Akyol

Sağlık Bakanı

H. Şıvgın

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı

L. Kayalar

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ş. Yürür

Kültür Bakanı

N. K. Zeybek

Turizm Bakanı

İ. Aküzüm

(İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği
Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Dışişleri Komisyonunun Kabul
Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

SPORTİF KARŞILAŞMALARDA VE ÖZELLİKLE FUTBOL MAÇLARINDA SEYİRCİLERİN ŞİDDET GÖSTERİLERİNE VE TAŞKINLIKLARINA DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

İşbu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler ve Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf öteki Devletler,

Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha geniş bir birlik oluşturmak olduğunu düşünerek;

Sportif karşılaşmalarda ve özellikle futbol maçlarında seyircilerin arasındaki şiddet ve taşkınlıklardan ve bunun sonuçlarından endişe duyarak;

Bu sorunun «Herkes İçin Spor Avrupa Şartı» diye bilinen ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin (76) 41 sayılı Kararında saptanmış olan ilkeleri tehlikeye düşürebileceğinin bilincinde olarak;

Sporun ve özellikle Avrupa Devletlerinin millî ve yerel takımları arasında sık sık yapılmalarından dolayı futbol maçlarının uluslararası anlayışa yaptıkları önemli katkıyı vurgulayarak;

Seyircilerin neden olduğu şiddet ve taşkınlıklarla mücadelede, gerek kamu makamlarının gerek bağımsız spor örgütlerinin birbirlerinden ayrı, ancak birbirini tamamlayıcı sorumluluklarının bulunduğunu, spor örgütlerinin ayrıca güvenlik konularında sorumluluk taşıdıklarını ve daha genel olarak, bunların düzenledikleri karşılaşmaların düzenli geçmelerini sağlamalarının gerektiğini düşünerek; ayrıca bu makamların ve örgütlerin uygun her düzeyde bu amaç için birlikte çalışmaları gerektiğini düşünerek;

Güncel bir sosyal olgu niteliği taşıyan ve geniş etkileri olan şiddet hareketlerinin genellikle spor dışından kaynaklandığını ve sporun sık sık şiddet hareketleri çıkmasına sahne olduğunu düşünerek;

Spor karşılaşmalarında seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarını önlemek ve kontrol altına almak için ortak faaliyet göstermeye ve işbirliği yapmaya kararlı olarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

MADDE 1

Sözleşmenin Amacı

1. Taraflar futbol maçlarında seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarını önlemek ve kontrol altına almak amacıyla işbu Sözleşmenin hükümlerini geçerli kılmak için kendi anayasal hükümlerinin sınırları dahilinde gerekli önlemleri almayı taahhüt ederler.

2. Taraflar işbu Sözleşmenin hükümlerini, seyircilerin şiddet veya taşkınlık yapımlarından çekinilebilecek diğer sporlara ve spor karşılaşmalarına, bunların özel ihtiyaçlarını göz önünde tutarak, teşmil edeceklerdir.

MADDE 2

Dahilî Koordinasyon

Taraflar, gereken hallerde koordinasyon organları oluşturarak, seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarına karşı devlet dairelerinin ve diğer kamu kuruluşlarının tutum ve faaliyetlerini koordine edeceklerdir.

MADDE 3

Önlemler

1. Taraflar, seyircilerin şiddet ve taşkınlıklarını önlemek ve kontrol altına almak için gerekli önlemleri belirlemeyi ve uygulamayı taahhüt ederler; bu önlemler özellikle aşağıdakileri ihtiva edecektir :

a) Gerek stadyumların içinde gerek yakın çevresinde ve seyircilerin kullandığı transit yollarında meydana gelebilecek şiddet olaylarının ve taşkınlıkların üstesinden gelebilmek için yeteri kadar asayiş kuvveti kullanılmasını temin etmek;

b) İlgili veya ilgili olabilecek değişik mahallerin polis kuvvetleri arasında yakın bir işbirliğini ve gerekli bilgi alışverişini kolaylaştırmak;

c) Seyirci şiddet veya taşkınlıklarına ilişkin fiillerden suçlu bulunan kişilerin uygun cezalara veya duruma göre uygun idarî tedbirlere çarptırılmasını sağlayacak mevzuatı uygulamak, gerekiyorsa bu mevzuatı oluşturmak,

2. Taraflar, taraftar kulüplerinin olumlu davranışlarını ve sorumlu bir biçimde örgütlenmelerini ve bu kulüplerin üyeleri arasından, maçlarda seyircilerin kontrolünü ve aydınlatılmasını kolaylaştıracak ve deplasmanda oynanan maçlara giden taraftar gruplarına refakat edecek görevlilerin tayin olunmasını teşvik etmeyi taahhüt ederler.

3. Taraflar, olay çıkarması muhtemel kişilerin maçlara gitmesini engellemek için, hukuken mümkün olduğu ölçüde kulüplerin, örgütlenmiş tarafların ve seyahat acentalarının işbirliği ile deplasmana çıkış noktasında seyahat düzenlemelerinin koordine edilmesini teşvik edeceklerdir.

4. Taraflar, şiddet patlamaları ve seyirci taşkınlıklarından çekinilen durumlarda, spor örgütleri ve kulüpleri ile birlikte uygun hallerde stadyum sahiplerinin ve resmî makamların dahilî mevzuatın belirlediği sorumlulukları çerçevesinde stadyumların çevresinde ve içinde bu şiddet ve taşkınlıkları önlemek veya kontrol altında tutmak için pratik önlemler almalarını sağlamaya çalışacaklardır. Taraflar bu amaçla gerektiğinde, kurallara uymayanlara karşı uygulanabilecek yaptırımları kapsayacak uygun mevzuat gerektirecek veya uygun olabilecek tüm öteki yollara başvuracaklardır.

Yukarıda değinilen pratik önlemler aşağıdakileri de ihtiva edecektir :

a) Stadyumların tasarımı ve fizikî yapısının, seyircilerin güvenliğini temin etmesini, aralarında şiddet olaylarının çıkmasını kolaylaştırmamasını, kalabalığın daha etkili bir kontrolüne olanak verilmesine yeterli engel ve çitleri ihtiva etmesini ve güvenlik ve polis kuvvetlerinin müdahalesine olanak vermesini sağlamak;

b) Misafir seyirci gruplarına, stadyuma alındıklarında, ayrı bölümler tahsis edilerek, rakip taraftar grupları etkin bir biçimde ayırmak;

c) Bu ayırımı, bilet satışlarını titizlikle kontrol ederek ve maçın hemen öncesinde özel önlemler alarak, pekiştirmek;

d) Olay çıkarması muhtemel kişiler ile alkol veya uyuşturucu madde etkisi altında olanları hukuken mümkün olduğu ölçüde stadyum ve maçlardan çıkartmak veya girişlerini yasaklamak;

e) Stadyumları etkili bir hoparlör sistemiyle teçhiz etmek ve seyircilerin düzgün şekilde davranmasını teşvik etmek amacıyla, bu sistemin, maç programının ve diğer haberleşme olanaklarının tam olarak kullanılmasını sağlamak;

f) Seyircilerin stadyumlara alkollü içki sokmalarını yasaklamak; stadyumlarda alkollü içki satışını ve her türlü dağıtımını kısıtlamak ve tercihen yasaklamak ve tüm meşrubatların tehlikeli olmayan kapların içinde bulunmasını sağlamak;

g) Seyircilerin stadyumların içerisine şiddet olaylarında kullanılacak cisimleri, havai fişekleri veya benzeri aletleri sokmalarını engellemek üzere kontroller sağlamak;

h) Gerekli kuralların uyumlu bir şekilde uygulanabilmesi için, kalabalığın kontrolüne ilişkin düzenlemeler konusunda irtibat görevlilerinin maçlardan önce kamu makamları ile işbirliği yapmalarını sağlamak.

5. Taraflar, kitle iletişim araçlarının potansiyel önemini de göz önünde bulundurmak suretiyle, sporda ve spor karşılaşmalarında şiddet olaylarını önlemek amacıyla ve özellikle eğitici ve diğer kampanyalarla spor idealini yayarak, spora geniş şekilde aktif katılmayı teşvik ederek; seyircilerin ve sporcuların kendi aralarındaki karşılıklı saygıyı artırmak için özellikle gençlerde centilmence mücadele kavramını geliştirerek, uygun sosyal ve eğitici önlemleri alacaklardır.

MADDE 4

Uluslararası İşbirliği

1. Taraflar bu Sözleşmenin çerçevesine giren konularda sıkı bir şekilde işbirliği yapacaklar ve ilgili ulusal spor makamları arasında uygun olacak benzer bir işbirliğini teşvik edeceklerdir.

2. Taraflar, uluslararası kulüp ve temsili maçlar veya turnuvalar öncesi, ülkenin yetkili makamlarını, özellikle spor teşkilatlarını, hangi maçlarda şiddet olaylarının ve seyirci taşkınlıklarının çıkabileceğini saptamaya davet edeceklerdir. Böyle bir maçın varlığı saptanınca, evsahibi ülkenin yetkili makamları, ilgililer arasında danışmada bulunulması için gerekli tertipleri alacaktır. Bu danışmalar maç için saptanan tarihten en geç iki hafta önce olmak üzere mümkün olan en kısa sürede gerçekleştirilecek ve gerekli hallerde bu Sözleşmede öngörülenlere ek önlemler de dahil olmak üzere, maçıtan önce, maç sırasında ve maçıtan sonra alınacak tertipleri, önlemleri ve ihtiyat önlemlerini kapsayacaktır.

MADDE 5

Olay çıkartanların teşhis edilmesi ve bunlara yapılacak muamele

1. Taraflar, mevcut hukukî usullere ve yargı yetkisinin bağımsızlığı ilkesine saygı çerçevesinde, şiddet eylemlerinde bulunan veya başka suç teşkil edecek fiilleri işleyen seyircilerin teşhis edilmelerini ve kanuna uygun olarak yargılanmalarını sağlamaya çalışacaklardır.

2. Taraflar, uygun hallerde, özellikle misafir - seyirciler için ve uygulanabilir uluslararası anlaşmalara uygun olarak, aşağıdaki hususları inceleyeceklerdir :

a) Spor karşılaşmaları sırasında şiddet eylemlerinde bulunan veya suç teşkil edecek diğer fiilleri işleyen kişilere karşı başlatılan hukukî işlemleri, bu kişilerin ikamet ettikleri ülkeye sevk etmek,

b) Spor karşılaşmaları sırasında şiddet eylemlerinde buldukları veya suç teşkil edecek diğer fiilleri işledikleri sanılan kişilerin sınırdışı edilmesini sağlamak,

c) Spor karşılaşmaları sırasında şiddet eylemlerinde bulunmaktan veya suç teşkil edecek diğer fiilleri işlemekten hüküm giyen kişileri, cezalarını çekmeleri için ilgili ülkeye sevk etmek.

MADDE 6

Ek Önlemler

1. Taraflar, güvenliği artırmak ve şiddeti engellemek için stadyumların fizikî yapılarındaki değişikliklerin planlanmasına ve uygulanmasına ve stadyumlara giriş - çıkışlar dahil, diğer gerekli değişikliklere ilişkin konularda, ulusal spor örgütleri ve kulüpleri ve uygun hallerde stadyum sahipleriyle yakın işbirliği sürdürmeyi taahhüt ederler.

2. Taraflar, gerektiğinde ve uygun durumlarda, özellikle büyük ve kontrolü güç kalabalıkları çekebilecek maçların oynandığı stadyumlar arasında, seyircilerin güvenliğini ve aralarında şiddet olayları çıkmasını önlemek amacıyla sağlayacak stadyumların saptanmasındaki kıstasları belirleyecek bir sistem geliştirmeyi taahhüt ederler.

3. Taraflar sporcuların veya taraftarların şiddet olayları çıkartmalarına yol açabilecek etkenleri kontrol etmek üzere yürürlükteki kurallarını sürekli olarak gözden geçirmeleri için ulusal spor örgütlerini teşvik etmeyi taahhüt ederler.

MADDE 7

Bilgi Sağlanması

Herbir Taraf, futbol veya öteki sporlarla ilgili olarak bu Sözleşmenin hükümlerine uymak için almış olduğu hukukî ve öteki önlemlere ilişkin tüm bilgileri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine Avrupa Konseyinin resmî dillerinden birinde tevdi edecektir.

MADDE 8

Daimi Komite

1' Bu Sözleşmeyle ve bu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda bir Daimi Komite kurulmuştur.

2 Herbir Taraf Daimi Komite'de bir veya birkaç temsilci ile temsil edilebilir. Her Tarafın tek bir oyu olacaktır.

3. Bu Sözleşmeye Taraf olmamakla birlikte, Avrupa Konseyi üyesi veya Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf olan Devletler bu Komitede gözlemci olarak temsil edilebilirler.

4. Daimi Komite bu Sözleşmeye Taraf olmayan Avrupa Konseyi üyeleri dışındaki herhangi bir Devleti ve ilgili herhangi bir spor örgütünü, bir veya birkaç toplantısında bir gözlemci tarafından temsil edilmek üzere oybirliği ile davet edebilir.

5. Daimi Komite Avrupa Konseyi Genel Sekreterinin daveti üzerine toplanır. İlk toplantısını Sözleşmenin yürürlüğe girmesini izleyen ilk yıl içinde yapacaktır. Bundan sonra her yıl en az iki kez toplanacaktır. Ayrıca, Tarafların çoğunluğunun istediği herhangi bir zamanda toplanacaktır.

6. Tarafların çoğunluğu Daimi Komitenin toplanması için yeterli sayıyı oluşturur.

7. Bu Sözleşmenin hükümleri çerçevesinde, Daimi Komite kendi İç Tüzüğünü hazırlayacak ve oybirliği ile kabul edecektir.

MADDE 9

1. Daimi Komite bu Sözleşmenin uygulanmasını gözetim altında tutmaktan sorumlu olacaktır. Bunun için özellikle :

a) İşbu Sözleşmenin hükümlerini gözden geçirebilir ve gerekli olabilecek değişiklikleri inceleyebilir;

b) İlgili spor örgütleriyle danışmalarda bulunabilir;

c) İşbu Sözleşmenin amaçları doğrultusunda alınacak önlemlere ilişkin olarak Taraflara tavsiyelerde bulunabilir;

d) İşbu Sözleşme çerçevesinde yürütülen faaliyetlere ilişkin olarak kamuoyunun bilgi sahibi kılınması için uygun önlemleri tavsiye edebilir;

e) Avrupa Konseyi üyesi olmayan Devletlerin işbu Sözleşmeye katılmaya davet edilmesi için Bakanlar Komitesine tavsiyede bulunabilir;

f) İşbu Sözleşmenin etkinliğini geliştirecek her türlü öneriyi yapabilir.

2. Daimi Komite, görevlerini yerine getirmek için, kendi girişimi ile uzman grupları toplantıları düzenleyebilir.

MADDE 10

Daimi Komite her toplantısından sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine kendi çalışmaları ve Sözleşmenin işleyişi konusunda bir rapor sunacaktır.

MADDE 11

Değişiklikler

1. Taraflardan biri, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi veya Daimi Komite, işbu Sözleşmede değişiklik yapılmasını önerebilir.

2. Her değişiklik önerisi Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından Avrupa Konseyi üyesi Devletlere, Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf Devletlere ve 14. Madde uyarınca işbu Sözleşmeye katılan veya katılmaya davet olunan Devletlere bildirilecektir.

3. Tarafların biri veya Bakanlar Komitesi tarafından yapılan her değişiklik önerisi, görüşüleceği toplantıdan en az iki ay önce Daimi Komiteye iletilir. Daimi Komite, gerekirse ilgili spor örgütleri ile danışmalardan sonra, önerilen değişikliğe ilişkin görüşünü Bakanlar Komitesine sunar.

4. Bakanlar Komitesi değişiklik önerisini ve Daimi Komitenin olabilecek görüşlerini inceler ve öneriyi uygun bulabilir.

5. İşbu Maddenin 4. paragrafı uyarınca Bakanlar Komitesince uygun bulunan her değişiklik önerisi metni, kabul edilmek üzere Taraflara iletilir.

6. İşbu Maddenin 4. paragrafı uyarınca uygun bulunan her değişiklik önerisi, Tarafların sözkonusu öneriyi kabul ettiklerini Genel Sekretere bildirmelerinden sonra geçecek bir aylık süreyi izleyecek ilk ayın birinci günü yürürlüğe girecektir.

SON HÜKÜMLER

MADDE 12

1. İşbu Sözleşme Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin ve Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf diğer Devletlerin imzasına açık olacaktır. Devletler Sözleşme ile bağlı olduklarını aşağıdaki şekillerde izhar edebilirler.

a) Onay, kabul veya tasvip kaydı olmaksızın imza, veya

b) Onay, kabul veya tasvip kaydıyla imzadan sonra onay, kabul veya tasvip.

2 - Onay, kabul ve tasvip belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

MADDE 13

1. Sözleşme Avrupa Konseyi üyesi üç Devletin 12. Madde hükümleri uyarınca işbu Sözleşmeyle bağlı olacaklarını izhar etmelerinden sonra geçecek bir aylık süreyi izleyecek ilk ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Sözleşmeyi imzalamış olup, Sözleşmeyle bağlı olma niyetini daha sonra izhar eden her Devlet için, Sözleşme, imzadan veya onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdiinden sonra geçecek bir aylık süreyi izleyen ilk ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 14

1. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Sözleşmeye Taraf olan Devletlerin görüşünü de alarak, Avrupa Konseyi Statüsünün 20. d Maddesinde öngörülen çoğunluk kararı ile ve Bakanlar Komitesinde temsil hakkı olan Sözleşmeye Taraf tüm Devletlerin oybirliği ile Avrupa Konseyine üye olmayan herhangi bir Devleti işbu Sözleşmeye Taraf olmaya davet edebilir.

2. Sözleşmeye katılan her Devlet bakımından, Sözleşme, katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdiinden sonraki bir aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 15

1. Her Devlet, imza aşamasında veya onay, kabul, tasvip veya katılma belgesini tevdi ederken, işbu Sözleşmenin hangi toprak veya topraklara uygulanacağını belirleyebilir.

2. Herhangi bir Taraf Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine sonradan bir beyanda bulunarak, işbu Sözleşmenin geçerliliğini sözkonusu beyanda belirlenen öteki herhangi bir toprağa da teşmil edebilir. İşbu Sözleşmenin bu topraklarda yürürlüğe girişi, beyanın Genel Sekretere yapılmasından sonraki bir aylık süreyi izleyen ayın ilk günü olacaktır.

3. Yukarıdaki iki paragraf çerçevesinde yapılan her beyan, bu beyanda sözü edilen topraklar için, Genel Sekretere yapılacak yeni bir beyan ile geri çekilebilir. Bu çekilme, çekilme beyanının Genel Sekretere yapılmasından sonra geçecek 6 aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 16

1. Herhangi bir Taraf Devlet, herhangi bir zamanda, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirimde bulunarak, Sözleşmeden çekilebilir.

2. Böyle bir çekilme, bildirim Genel Sekretere tevdiinden sonraki 6 aylık süreyi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

MADDE 17

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, tüm Konsey üyesi Devletlere, Avrupa Kültür Sözleşmesine taraf Devletlere ve işbu Sözleşmeye katılan Devletlere:

- a) 12. Madde hükümlerine göre her imzayı;
- b) 12. ve 14. Madde hükümlerine göre tüm onay, kabul, tasvip veya katılma belgelerinin tevdiini;
- c) İşbu Sözleşmenin 13. ve 14. Madde hükümlerine göre yeni taraf olan Devletler bakımından yürürlüğe giriş tarihlerini;
- d) 7. Maddenin hükümlerinde öngörülen her türlü bilgi tevdiini;
- e) 10. Madde hükümleri çerçevesinde hazırlanan her raporu;
- f) Her değişiklik önerisini veya 11. Maddeye göre kabul edilen her değişikliği ve bu değişikliğin yürürlüğe giriş tarihini;
- g) 15. Madde hükümlerine göre yapılan her beyanı;
- h) 16. Madde hükümlerine göre yapılan her bildirim ve çekilmenin yürürlüğe giriş tarihini bildirecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak işbu Sözleşme, İngilizce ve Fransızca olarak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, tek nüsha halinde 19 Ağustos 1985 tarihinde Strasbourg'da düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sek-

reteri Avrupa Konseyi üyesi ve Avrupa Kültür Sözleşmesine Taraf olan her Devlete ve işbu Sözleşmeye katılmaya davet edilen herhangi bir Devlete bu Sözleşmenin as-
lına uygun örneklerini tevdi edecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına
Onaylama veya kabul etme kaydı ile

Hans G. KNITEL

Belçika Krallığı Hükümeti adına
Onaylama veya kabul etme kaydı ile

J. R. VANDEN BLOOCK

Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümeti adına

Danimarka Krallığı Hükümeti adına

Julie RECHNAGEL

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına

Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına

Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme kaydı ile

D. CONSTANTINOU

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

İrlanda Hükümeti adına

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Lihtenştayn Prenslığı Hükümeti adına

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına

Malta Hükümeti adına

Hollanda Krallığı Hükümeti adına

Onaylama veya kabul etme kaydı ile

V.J.J.M. BRUYNS

Norveç Krallığı Hükümeti adına

Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti adına

İspanya Krallığı Hükümeti adına

İsveç Krallığı Hükümeti adına

İsviçre Konfederasyonu Hükümeti adına

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti adına

C.D. LUSH

Finlandiya Hükümeti adına

Vatikan adına